

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీన్ద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేన్ద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య,
శ్రీమదఖి-లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే,
వనపర్వణి, యథాశక్తి, త్రయోదశాధికశతతమోధ్యాయాంతర్గత,
శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

అథ త్రయోదశాధికశతతమోఽధ్యాయః

విభాండక ఉవాచ

రక్షాంసి చైతాని చరంతి పుత్ర
రూపేణ తేనాద్భుతదర్శనేన ।
అతుల్యవీర్యాణ్యభిరూపవంతి
విఘ్నం సదా తపసశ్చింతయంతి ॥

॥113-1॥

సురూపరూపాణి చ తాని తాత
ప్రలోభయంతే వివిధైరుపాయైః ।
సుఖాచ్చ లోకాచ్చ నిపాతయంతి
తాన్యగ్రరూపాణి మునీన్ వనేషు ॥

॥113-2॥

న తాని సేవేత మునిర్యతాత్మా
సతాం లోకాన్ ప్రార్థయానః కథంచిత్ ।
కృత్వా విఘ్నం తాపసస్తాన్ రమంతే
పాపాచారాస్తాపససాన్ న పశ్యేత్ ॥

॥113-3॥

అసజ్జనేనాచరితాని పుత్ర
పాపాన్యపేయాని మధూని తాని ।
మాల్యాని చైతాని న వై మునీనాం
స్మృతాని చిత్రోజ్జ్వలగంధవంతి ॥

॥113-4॥

రక్షాంసి తానీతి నివార్య పుత్రం
విభాండకస్తాం మృగయాంబభూవ ।
నాసాదయామాస యదా త్ర్యహేణ
తదా స పర్యావవృతేఽఽ శ్రమాయ ॥

॥113-5॥

యదా పునః కాశ్యపో వై జగామ
ఫలాన్యాహర్తుం విధినాఽఽ శ్రమాత్ సః ।
తదా పునర్లోభయితుం జగామ
సా వేశయోషా మునిమృష్యశృంగమ్ ॥

॥113-6॥

దృష్ట్యైవ తామృష్యశృంగః ప్రహృష్టః
సంభ్రాంతరూపోఽభ్యపతత్ తదానీమ్ ।

ప్రోవాచ చైనాం భవతః శ్రమాయ
గచ్ఛావ యావన్న సితా మమైతి ॥

॥113-7॥

తతో రాజన్ కాశ్యపస్యైకపుత్రం
ప్రవేశ్య యోగేన విముచ్య నావమ్ ।

ప్రమోదయంత్యో వివిధైరుపాయైః
ఆజగ్మురంగాధిపతేః సమీపమ్ ॥

॥113-8॥

సంస్థాప్యతామాశ్రమదర్శనే తు
సంతారితాం నావమథాతిశుభ్రామ్ ।

నీరాదుపాదాయ తథైవ చక్రే

నా వ్యాశ్రమం నామ వనం విచిత్రమ్ ॥

॥113-9॥

అంతఃపురే తం తు నివేశ్య రాజా

విభాండకస్యాత్మజమేకపుత్రమ్ ।

దదర్శ దేవం సహసా ప్రవృష్ట

ఆ పూర్యమాణం చ జగజ్జలేన ॥

॥113-10॥

స లోమపాదః పరిపూర్ణకామః

సుతాం దదావృష్యశృంగాయ శాంతామ్ ।

క్రోధప్రతీకారకరం చ చక్రే

గాశ్చైవ మార్గేషు చ కర్షణాని ॥

॥113-11॥

విభాండకస్యావ్రజతః స రాజా

పశూన్ ప్రభూతాన్ పశుపాంశ్చ వీరాన్ ।

సమాదిశత్ పుత్రగృద్ధీ మహర్షి

ర్విభాండకః పరిపృచ్ఛేద్ యదా వః ॥

॥113-12॥

స వక్తవ్యః ప్రాంజలిభిర్భవద్భిః
 పుత్రస్య తే పశవః కర్షణం చ ।
 కిం తే ప్రియం వై క్రియతాం మహర్షే
 దాసాః స్మ సర్వే తవ వాచి బద్ధాః ॥

॥113-13॥

అథోపాయాత్ స మునిశ్చండకోపః
 స్వమాశ్రమం మూలఫలం గృహీత్వా ।
 అన్వేషమాణశ్చ న తత్ర పుత్రం
 దదర్శ చుక్రోధ తతో భృశం సః ॥

॥113-14॥

తతః స కోపేన విదీర్యమాణః
 ఆశంకమానో నృపతేర్విధానమ్ ।
 జగామ చంపాం ప్రతిధక్ష్యమాణః
 తమంగరాజం సపురం సరాష్ట్రమ్ ॥

॥113-15॥

స వై శ్రాంతః క్షుధితః కాశ్యపస్తాన్
 ఘోషాన్ సమాసాదితవాన్ సమృద్ధాన్ ।
 గోపైశ్చ తైర్విధివత్ పూజ్యమానః
 రాజేన తాం రాత్రిమువాస తత్ర ॥

॥113-16॥

అవాప్య సత్కారమతీవ తేభ్యః
 ప్రోవాచ కస్య ప్రథితాః స్థ గోపాః ।
 ఊచుస్తతస్తే ఽభ్యుపగమ్య సర్వే
 ధనం తవేదం విహితం సుతస్య ॥

॥113-17॥

దేశేషు దేశేషు స పూజ్యమాన-
 స్తాంశ్చైవ శృణ్వన్ మధురాన్ ప్రలాపాన్ ।
 ప్రశాంతభూయిష్ఠరజాః ప్రహృష్టః
 సమాససాదాంగపతిం పురస్థమ్ ॥

॥113-18॥

స పూజితస్తేన నరర్షభేణ

దదర్శ పుత్రం దివి దేవం యథేంద్రమ్ ।

శాంతాం స్నుషాం చైవ దదర్శ తత్ర

సౌదామనీముచ్ఛరంతీం యథైవ ॥

॥113-19॥

గ్రామాం శ్చ ఘోషాంశ్చ సుతస్య దృష్ట్వా

శాంతాం చ శాంతోఽస్య పరః స కోపః ।

చకార తస్యైవ పరం ప్రసాదం

విభాండకో భూమిపతే నరేంద్ర ॥

॥113-20॥

స తత్ర నిక్షిప్య సుతం మహర్షిః

ఉవాచ సూర్యాగ్నిసమప్రభావః ।

జాతే చ పుత్రే వనమేవావ్రజేథా

రాజ్ఞః ప్రియాణ్యస్య సర్వాణి కృత్వా ॥

॥113-21॥

స తద్వచః కృతవాఙ్ముష్యశృంగః

యయౌ చ యత్రాస్య పితా బభూవ ।

శాంతా చైనం పర్యచరన్నరేంద్ర

భే రోహిణీ సోమమివానుకూలా ॥

॥113-22॥

అరుంధతీ వా సుభగా వసిష్ఠం

లోపాముద్రా వా యథా హ్యగస్త్యమ్ ।

నలస్య వై దమయంతీ యథాభూద్

యథా శచీ వజ్రధరస్య చైవ ॥

॥113-23॥

నారాయణీ చేంద్రసేనా బభూవ
 వస్యా నిత్యం ముద్గలస్యాజమీధ ।
 యథా సీతా దాశరథేర్మహాత్మనః
 యథా తవ ద్రౌపదీ పాండుపుత్ర ।
 తథా శాంతా ఋష్యశృంగం వనస్థం
 ప్రీత్యా యుక్తా పర్యచరన్నరేంద్ర ॥

॥113-24॥

తస్యాశ్రమః పుణ్య ఏషోఽవభాతి
 మహాహ్రాదం శోభయన్ పుణ్యకీర్తిః ।
 అత్రస్నాతః కృతకృత్యో విశుద్ధః
 తీర్థాన్యన్యాన్యనుసంయాహి రాజన్ ॥

॥113-25॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత తీర్థయాత్రాపర్వణి
 లోమశతీర్థయాత్రాయామృష్యశృంగోపాఖ్యానే
 త్రయోదశాధికశతతమోఽధ్యాయః ॥

॥113॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

